

Triangeltekniken

Per Lundgren

2016

Konsten att skapa söndring genom *ett överdrivet avståndstagande* i exempelvis vetenskapliga eller ekonomiska/politiska sammanhang (de tomma tunnornas sätt att med mycket skrammel, men utan substans försöka vinna kortsiktiga poäng i en sakdebatt).

Principen går ut på att genom manipulation (läs: maktövertagande av ett sammanhang) föra in tre personer som skall fungera som ”opponenter” (läs: söndrare) i sammanhanget. Dessa tre personers uppgift är att börja ställa frågor, den ena efter den andra. Då att notera att det är inte svaren på frågorna som frågeställarna är intresserade av, utan istället själva ifrågasättandet. Svaren avfärdar man med ständigt nya frågor, istället för att sakligt begrunda och bemöta avgivna svar med hjälp av sakargument. Det innebär att de tre personernas egentliga uppgift är att söndra genom att medvetet agera osakligt. En vanlig teknik detta sker på är att man i stället för analys av sakfakta, lägger fram sina *personliga åsikter*. Sakfakta är den typ av argument som stödjer sig på en eller flera referenser eller till och med en omfattande redovisad lista av referenser.

Triangeltekniken har också vanligen drag av *förlöjligande*, dvs man förlöjligar de svar och referenser man får som svar på sina ställda frågor. Förlöjligandet kan gå till på många sätt, men principen är att på olika vis förringar de svar och referenser man får. Det sker exempelvis genom att uttala förutfattade, inte sällan raljanta, meningar, där man inte tar sig tid att noggrant sätta sig in i sakfrågan. Återigen är sålunda taktiken att undvika ett sakligt bemötande av sakfakta, utan att istället uttrycka personliga åsikter, som dessutom helst skall vara känslomässigt färgade och laddade med direkta förlöjliganden eller till och med förolämpningar. På detta sätt försöker man vinna billiga poäng. Man kan exempelvis hänvisa till att en referent inte uppfyller formell akademisk kompetens i form av akademisk titel och/eller akademiskt godkänd avhandling. I detta fall menar man att referensen inte är värd att ta hänsyn till.

Det finns en rad omvälvande exempel i världshistorien som visar att det finns saklig anledning att ta så kallade ”outsiders” i samhället på allvar. Det kan löna sig att ta sig den tid och besvär det innebär att läsa vad de för fram som fakta. Det historiska facit har nämligen visat att dessa ”outsiders” i ett flertal fall fört samhällets utveckling framåt.

På webbsidan, under fliken om mig själv, tar jag upp sju sådana exempel på ”outsiders”. Exempelen visar med stringens vad som skedde rent historiskt när samhället väl lärde sig att börja lyssna till dessa ”outsiders”. Här några exempel.

Hildegard av Bingen (1:a och 2:a generationerna av empirism), *Leonardo da Vinci* (som stod för en paradoxlösningsteori samt 2:a generationen av empirism), *Jeanne D'Arc* (militärstrateg), *Nicolaus Copernicus* (som korrigerade den julianska kalendern samt förde fram en paradoxlösningsteori), *Edward Jenner* (smittkoppsvaccinets upptäckare), *Gregor Mendel* (genetikens grundare), *Albert Einstein* (som lanserade teorin för oförenliga och kompletterande logiska system 3:e generationen av empirism)].

Mer om triangeltekniken: I en möteslokal där man träffas fysiskt för att lyssna på en föredragshållare, sätter sig triangulärerna (läs: de söndrande opponenterna) strategiskt. En sätter sig exempelvis längst bak i mitten. En annan längst ut på en ytterkant i mitten och den tredje längst fram i mitten. När dessa tre personer söndrar, genom att var och en i cykel efter cykel ställer sina ”frågor” enligt ovannämnda mönster eller strategi, skapas en psykologisk upplevelse av att frågor ställs av i princip alla i möteslokalen. De andra åhörarna i forumet blir då osäkra på vad som sker, därför att de inte omedelbart genomsådar den söndrande tekniken. De får lätt uppfattningen att den eller de som har att besvara frågorna inte har några svar. De som frågar tar som sagt inte emot svaren, utan ägnar sig åt det

systematiska förlöjligandet och överdrivna avståndstagandet. På grund av detta skapas en upplevelse av att svaren inte går hem.

Här följer fem historiskt uppmärksammade och dokumenterade händelser, där en eller flera söndrare (antalet söndrare behöver inte nödvändigtvis vara tre, men det skapar större effekt om man är minst tre) eller opponenter med nämnda teknik försökte skapa söndring genom överdrivet avståndstagande.

Pater Lorini, professor i kyrkohistoria i Florens, valde att från sin predikstol träda fram på Alla Själers dag år 1613. Med starkt överdrivet avståndstagande försöka Lorini göra klart att den typ av vetenskap (med hänvisning till: ”titta efter själv”, dvs objektivt upprepbara både teoretiska praktiska experiment = 2:e generationen av empirism) som “amatörmatematikern” Kopernikus, matematikprofessorn Galilei och “amatörastronomen” Kepler förde fram, knappast kunde uppfattas som seriös vetenskap, där Lorini själv menade sig representera den enda verkliga och hållbara vetenskapen (läs: den dåvarande romersk katolska kyrkans vetenskapsmodell som baserades på överdriven dogmatism sedan 1100-talet). Lorini använde ord som: “de nya teorierna som var i svang...”. Galilei och de andra renässanspionjärerna nämndes inte vid namn, men mellan raderna Lorinis budskap klart och tydligt. Lorini höll på att förlora sin professur på grund av det inträffade, därför att han utlöste diskussioner om 2:e generationen av empirism så det hettade till ordentligt i den dåvarande akademiska världen. Något som den dåvarande romerska katolska kyrkan ville undvika. På den tiden fanns naturligtvis inget internet och liknande, varför det tog lång tid innan en forskningsrapport eller publicerad bok fick genomslag. År 1633 ställdes Galilei inför rätta med hot om att bli torterad om han inte tog tillbaka sitt kätterska påstående att det var kring solen och inte jorden som planeterna kretsade. Galileiaffären är kanske den allra mest beryktade “affären”, där det överdrivna avståndstagandets taktik syns tydligt.

Lördagen den 30 juni 1860 trädde biskop *Samuel Wilberforce* fram i talarstolen inför The British Association for the Advancement of Science i den stora hallen i Oxford University Museum of Natural History och demonstrerade ett raljerande överdrivet avståndstagande mot Charles Darwins biologiska evolutionshypotes *Origin of Species*. Wilberforce påstås ha angripit Darwins vapendragare läkaren och atropologen Thomas H. Huxley och ironiserat över huruvida dennes släktskap med aporna var på moderne- eller fädernesidan och fick genom detta billigt trick i förstone med sig de över 700 församlade personerna. De började skratta som om evolutionshypotesen var nonsens och värdelös kuriosa. Huxley skall dock inte ha blivit Wilberforce svaret skyldig. Hans tal till åhörarna, som idag ingår i allmänbildningen för vetenskapsutövare, gick i korthet ut på att Huxley ingalunda skulle känna skam om han hade en apa som förfader, vilket han däremot skulle göra om han förbands med en person som använde sitt förstånd till att dölja sanningen.

Tre år tidigare (1857) hade redaktören för *Wiener Medizinische Wochenschrift* använt sig av ett likaledes överdrivet avståndstagande visavi den sakligt sett monumentala upptäckten av principen för det rena såret (antiseptiken, desinfektionsläran, det som idag sammanfattas som hygien) vars upphovsman var Ignaz Semmelweis. Redaktören valde att använda sig av ord som att det var dags att stoppa det nonsens som pågick på Semmelweis barnbördsjukhus, där läkarna uppmanades att tvätta sina händer i samband ingrepp. Läkare gick på den tiden omkring i vadmalskostymer och var rena bakteriehärdar. Den vita rocken är sålunda införd för att det skall synas om den är smutsig. I äldre tiders sjukhusmiljö dog sammanlagt tiotusentals människor i barnsängsfeber och andra allvarliga komplikationer orsakade av bristfällig hygien på bland annat Europas sjukhus samtidigt som den arroganta redaktören skrev sin artikel i *Wiener Medizinische Wochenschrift* som nådde en lång rad läkare. Det var en skrämmande brist på saklighet som här demonstrerades i *Wiener Medizinische Wochenschrift* eftersom den aktuella redaktören helt enkelt struntade i att sakligt, nyanserat och objektivt bemöta Semmelweis vetenskapliga experiment. Istället avfärdades Semmelweis med det förutfattade omdömet att hans hygienexperiment var nonsens.

På 1980-talet, i vår egen tid, valde den vetenskapliga tidskriften *Nature*, som i vetenskapliga kretsar har ryktet om sig att vara en trovärdig och tung vetenskaplig tidskrift med stor vetenskaplig influens, att införa en ledare författad av den dåvarande ansvarige utgivaren, där ett

överdrivet avståndstagande genomfördes av den så kallade morfologiska fälthypotesen (morfogenetiska fälthypotesen), som biologen och parapsykologen Rupert Sheldrake refererar till i författaren Lyall Watsons bok "Den hundrade apan". Dylig teori är en av infallsvinklarna i att mer på djupet kunna förstå Sheldrakes pionjärbete i hur system utvecklas i naturen med hjälp av återkopplingsförlopp. Natures ansvarige utgivarere kommenderade att Sheldrakes bok borde brännas på bål. Med andra ord demonstrerade denne vetenskapstidskriftsredaktör samma attityd, som rådde på senmedeltiden när man avgjorde ett sakförhållande hjälp av *personliga åsikter*. Detta i stället för att noggrant och nyanserat, utan att utelämna något, ta del av saksammanhangets fakta och genomföra en sakanalys och inget annat. Chefredaktören lyckades med sin attityd att skriva in både sig och Nature i vetenskapshistorien på ett föga smickrande sätt. Här vill jag påpeka att Nature både före och efter denna händelse är en mycket välrenommerad vetenskaplig tidskrift med högt anseende och i normala fall representerar stor saklighet på ett föredömligt sätt. Jag för fram exemplet med Nature för att du som läsare skall se att Wilberforces och Lorinis beteende inte är utdött, utan alltjämt lever inom modern vetenskap och andra etablissemang även idag.

Så sent som år 1933, trots att det förflutit över ett årtionde sedan *Albert Einstein* hade presenterat sina båda relativitetsteorier (1905 och 1916), och trots att det konstitutionella geniet i logik, *Kurt Gödel*, hade trätt fram med sitt första ofullständighetsteorem (1931), trädde den inom atomfysiken kända auktoriteten *Lord Ernest Rutherford* fram och proklamerade, utan ödmjukhet eller försiktighet, ett överdrivet arrogant och ignorant avståndstagande: "Det är rent nonsens att påstå att atomerna någonsin kommer att producera energi". En stor auktoritet inom området teoretisk och praktisk atomfysik valde sålunda att uttala dessa ord. Den 6 augusti 1945, tolv år efter Rutherfords uttalande, detonerade den första atombomben över Hiroshima i Japan. Tre dagar senare den 9 augusti fälldes ytterligare en atombomb över Nagasaki.

Att raljerande överdrivet avfärda anomalier (till synes paradoxer och illusioner) som nonsens och värdelös kuriosa och något som inte behöver tas på allvar, är således en strategi som ingår som en del i triangeltekniken med målet att skapa söndring och överdrivet avståndstagande. Triangeltekniken är också ett sätt att försöka bringa motparten i en diskussion i känslomässig obalans. Syftet är att saklig argumentation skall övergå i känslomässig pajkastning och urarta i just personliga åsikter och gräl istället för att belysa sakfrågan med hjälp av stringent faktarefererande analys. Personliga åsikter är helt okej. Det har vi alla. Men att likställa personliga åsikter med fakta i vetenskapliga sammanhang är definitivt inte okej. När triangeltekniken förekommer i internetsammanhang brukar man tala om internettroll som söndrar.